

הכנסת

הוועדה לענייני ביקורת המדינה

סימוכין: 04440217
ירושלים, התשע"ח
28 נובמבר 2017

סיכום דיון

מיום שלישי י' בכסלו, התשע"ח, 28 בנובמבר 2017 בנושא:

ליקויים וחסרים בטיפול המדינה בילדים ובני נוער נפגעי התעללות מינית או פיזית – דוח מבקר המדינה 65 ג -

היבטים בטיפול בקטינים נפגעי תקיפה מינית או אלימות

- הוועדה שמעה את דבריו של מר בני גולדמן מנהל אגף במשרד מבקר המדינה על כך שהדוח התפרסם בשנת 2015 ונתוניו מתייחסים לשנת 2014. מר גולדמן ציין כי רק 5 מרכזי הגנה הוקמו מתוך 8 כאשר נכון להיום כל המרכזים הוקמו. מר גולדמן הדגיש כי חסרה הדרכה ומידע נגיש לציבור אודות מרכזי ההגנה.
- הוועדה שמעה את דבריה של גבי' חוה לוי ממשרד הרווחה על כך שמשרד הרווחה מקדם את הנושא ובקרוב יתפרסם דוח על נתונים בנושא לשנת 2016. גבי' לוי ציינה כי משרד הרווחה הרחיב את המרכז בירושלים המופנה למזרח העיר ועל כן מדובר בשמונה מרכזים פלוס. גבי' לוי הדגישה כי במרכז ההגנה יש צוות האמון על מתן סיוע ראשוני החל מהקליטה וההערכה לגבי מצבו של הקטין והאם יוכל לעמוד בחקירה. גבי' לוי הוסיפה כי בהמשך תהליך החקירה נמצא במרכז חוקר ילדים מטעם משרד הרווחה וחוקר נוער מטעם המשטרה ביחד עם פרקליט מלווה ורופא. גבי' לוי ציינה שבמרכזים הוותיקים קיימת פעילות אינטנסיבית ולעיתים קיימת רשימת ממתנינים לעומת המרכזים החדשים שהציבור עדיין לא מודע לקיומם בהם מספר המטופלים עדיין דלה.
- הוועדה שמעה את דבריה של רפ"ק ליאת לב קצינת יעוץ וחקיקה במחלקת הנוער במשטרת ישראל על כך שהנתונים הסטטיסטיים מדברים על כך שרוב המופנים למרכזי ההגנה הם מהמשטרה ורוב ההפניות הן בשעות הערב בהם המרכזים לא פתוחים ומצב זה מביא לכך שהילדים נשארים לחקירה בתחנת המשטרה.
- הוועדה שמעה את דבריה של גבי' איריס בן יעקב מנדה ממשרד החינוך על כך שהמורים מעברים טיפול ליועצת בית הספר במקרה בו הם חושדים כי ייתכן והקטין נפגע תקיפה מינית. גבי' בן מנדה הסבירה כי יועצת בית הספר יוצרת קשר עם אחת המפקחות הבודקות את דרך הפעולה הנכונה וזאת לעיתים בשיתוף צוות הרווחה כאשר לרוב נשלח כבר יום למחרת צוות בדיקה. גבי' בן מנדה הדגישה כי במקרים אחרים הילדים מופנים למרכז ההגנה איתם יש למשרד החינוך שיתוף פעולה הדוק ולעיתים מרכזי ההגנה מצליחים הרבה יותר מאשר צוות משרד החינוך או המשטרה בשל הסביבה המתאימה לטיפול עבור ילדים הקיימת במרכזי ההגנה.

הכנסת

הוועדה לענייני ביקורת המדינה

- הוועדה שמעה את דבריה של עו"ד לירון אשל מהמועצה לשלום הילד על כך שקיים שיתוף פעולה פורה ומבורך עם משרד הרווחה אך יחד עם זאת יש נקודות שונות לשיפור כמו איוש בעלי תפקידים מסוימים והנגשת השירות לאוכלוסייה הרחבה תוך יידוע גורמי רפואה. עו"ד אשל ביקשה לחדד את המודעות של גורמי המשטרה כי קיימת זכות לילדים מעל גיל 14 להגיע למרכזי ההגנה המספקים סביבה עוטפת ומיטבית עבור הילד.
- הוועדה שמעה את דבריה של גב' איזבל סרי לוי מפקחת ארצית לנפגעי תקיפה מינית במשרד הרווחה על כך שבמהלך שנת 2018 יוקמו עוד 3 מרכזי טיפול ובתקווה שבשנת 2019 יועבר תקציב נוסף לבנייה נוספת של מרכזי טיפול להשלמת הפריסה הגיאוגרפית. גב' סרי לוי ציינה כי הטיפול ניתן גם לילדים שלא נחקרים כאשר הטיפול ניתן בחינם וללא זמן המתנה ב-13 מרכזי הטיפול בישראל.
- הוועדה שמעה את דבריה של ד"ר אסתי אשל מאיגוד העובדים הסוציאליים על כך שכל התלונות מגיעות לעו"ס משפחה או פגיעות נוער ולצורה אין מספיק כוח אדם לגורמי הרווחה לתת את הטיפול המרבי למשפחה ודוגמא לכך היא שעו"ס משפחה בחצי משרה מטפל ב-50 עד 60 תיקים. ד"ר אשל מבקשת לעבות את המחלקות לשירותים חברתיים בכוח אדם מקצועי ולשפר את תגמול העובדים.
- הוועדה שמעה את דבריו של מר דורון אגסי מנכ"ל עמותת שלום בנייד על כך שבעמותה ישנם אנשי מקצוע וכיום יש שינוי משמעותי בחברה החרדית אליה מופנית עיקר העבודה של העמותה. מר אגסי ציין כי הטיפול בנושא מתחיל מדרגי ה"שטח" ועד לרמת הרבנים.
- הוועדה שמעה את דבריה של עו"ד לידיה רבינוביץ הממונה הארצית על קטינים במשרד המשפטים על כך שקיימת יחידה המייצגת בכל רגע נתון כ-7,500 הליכים העומדים של בני נוער. עו"ד רבינוביץ סיפרה על מקרה של בחורה שנאנסה בגיל 14 שחוותה התנהלות קשה מצד הרשויות אם זה חקירה במשטרה על-ידי חוקר גבר ותקלות מזעזעות לכל אורך הטיפול במקרה שלה.
- הוועדה מבקשת ממשרד הרווחה ממשטרת ישראל ומהפרקליטות נתונים מעודכנים בדבר מספר הפניות וההליכים שהחלו להינקט כנגד מעשי תקיפה מינית כנגד קטינים.
- הוועדה קוראת למשרד הרווחה ומשרד החינוך לפתוח במסע הסברה ציבורי ליידוע על קיומם של מרכזי ההגנה.